

Baje je tudi ta mlečni pevec že svojega očeta s sekuro napadel. Seveda ko bi bili drugi fanti to videli, bi bili jih poslali na bližnjo Pristavo svinje past in študirat note.

Iz šmarskega okraja. V Lembergu imajo dve podružnici sladkogorske fare. Farna cerkva je v severnem kotu fare in imajo dobre 2/3 faranov črez 4, tudi okoli 5 km daleč k nji. Ti farani so proslili namestnijo v Gradcu, naj bi pri škofijstvu v Mariboru dosegla, da bi kaplan iz Sladkegore vsako nedeljo in praznik hodil v Lemberg maševati. Tudi so nekateri sami podali do škofa v Maribor. Dolgo se je reč vlekl. Sedaj je pa naznanila c. kr. namestnija sklep cerkvene oblasti, v katerem trdi, da ni treba v Lembergu maše vsako nedeljo in praznik, da je dovolj za otroke 1 šolska maša, potem pa, da v hudem vremenu iz Mestinja, okolice in pa iz Lemberga lažje ljudje pridejo na Sladkogoro v hrib, kakor pa po ravni cesti v Lemberg. Tako le vas imajo za norca. Ste pa res neumni, da se tako pehate za te reči. Če je oblasti prav, da ne grejo ljudje vsako nedeljo k maši, bo drugim tudi...

Sladkagora in Lemberg. Dragi Štajerc, dolgo časa je že, da niste nič dobili iz naše fare in mirnega trga Lemberga. Danes pa Vam moram nekaj novega naznaniti od tistega mogočnega Jurčeta Vipotnika. Ta človek menda nima drugega dela kak da farje po svetu vozi in poštene ljudi napada, kakor se je to zgodilo 26. julija na večer. Takrat je šel svojo kripo nekam tam zunaj Lemberga po kaplana ki se je na noč zamudil. In ker se se mu ni mudilo po kaplana začne tukaj v našem mirnem Lembergu fante napadati in nagovarjati da naj vsi pristopijo k mladeniškemu društvu na Sladki gori in potem bomo vso Štajerčovo stranko zatrli in sploti bomo tako dolgo delali da morejo vsi propasti. Čuj Jurček, ne bomo mi propadli bodeš ti propadel s svojimi pristaši, ki so itak bolj na slabem glasu. Obnašanje vaših mladenk in mladeničov od društva popišemo v kratkem tako da bo svet strmel nad Vami. In tudi v tvojem gospodarstvu si slab ker vse že skoraj proti bojni kaže. Slišali smo da si lani rekel da boš cesarju pisal za podporo; ali žali bog da si še revče ne znaš svojega imena podpisati. Jurček mi ti svetujemo pusti ti nas pri miru in naše do zdaj pridne in napredne fante in nas može; ako smo mi „Štajercijanci“ nasprotniki zakaj pa potem hodiš k našim obrtnikom ki te morejo po dve leti na denar čakati; še znaš da imaš pri našem naprednem gostilničarju in kovaču lepo svoto zapisano v črnih bukvah? Ali boš moral spet Korošcu pisati po enih par kronci, vsaj imaš veliko prednost pri njem ker že dal celo letovišče za njega narediti na dilah da kadar bode prinesel ti tako podporo da bo imel kje zaspat. Potem še nekaj drugega imejnitve ima naš Jurček, znate g. urednik, taki telefon (zvonec) pravi da bo imel svojo pisalno sobo napeljan in Korošec v svojo spalno sobo, da kadar bode Jurček kot župan sedel na svojem stoli in mirno čakal kadar bode kdo posvonil. Ali žalibog da mi je podletelo ker še ni enega glasa dobil ne ker si itak skoraj sami naprednjaki voljeni bili v odbor; še celo župnik mu niso glasa dali ker te poznajo da nisi sposoben za odbor pač pa kot za poslanka. V zadnji volitvi je dobil 4 glase od nas naprednjakov; čast ti Jurček, za par let boš poslanec.

Žihpolje. Ljubi „Štajerc“, prosimo te še za malo prostora, ker hočemo še nekaj naznaniti, o tukajšnjih razmerah. Večkrat smo že čuli in čitali od prvakov in črnosuknežev, da skrbijo za modrost in izobrazbo in mi nismo te besede razumeli. Ali zdaj se je nam posvetilo in oči odprlo, ker so začeli na Žihpoljah v župnišču „teater“ špilati in sicer največ s kmečkimi hčarami. Mislim da bo ta prava, ker mislijo s tem dekleta „izobraziti“ za kmetška dela (?). Toraj vprašam vas, pametne može, ali to ni velika neumnost? ali bi ne bilo pametnejše, če bi se te nedolžne ovčice učile kuhat in krave molziti? mislim da bi bilo bolj potrebno za kmeta, kakor pa „teater svete Neže“. Včasih so bile dekleta bolj strahljive; niso hodile po noči nikamor in tudi da ni varno, so jim pridigovali črnosukneži. Ali sedaj ker imajo kakšne vaje ali kaj v farovžu, pa šele grejo domov ob ednajstih ali pa

še pozneje. To ni nič, gospod Michl, kaj ne da? Torej vi mladi kmetje in sosedje, kateri ste za ženitev in hočete imeti pridne in izobražene neveste, pridite na Žihpolje ponje; mislim da bomo vam dobro postregli s tem, ker vsaki dobi eno dobro izučeno „teater-špilarco“. Voščimo dober tek!

St. Vid pod Juno. Dobili smo v ponedeljek dne 27/7. 08. po dolgem pričakovanju (mislili smo, da jih kar nič ne dobimo), v našo farno cerkev orglje. Naš fajmošter Svaton je bil tako navdušen, ko je dobil aviso iz Grabataja, da je pustil iti po orglje v Sinčevas. Domu grede je bil Svatonček tako vinjen, da je cel pot vriskal, ja še bolj kakor vsak fant. Ne vem kako bi možiček znal vriskati, pa hvala Bogu da mi ga še ni bilo treba poslušati.

Dve katoliški cerkvi?

Spisal Peter Rosegger.

V tem času verske vzgoje se mora skoraj vsak dan k verskimi vprašanji svoje stališče označiti. Za me je stvar čisto enostavna, kajti za-me sta tako rekoč dve katoliški cerkvi; — ena, ki mi je neprijetna, in ena, ki jo ljubim.

Prvo opazujemo posebno v mestih in jaz hočem odkritosrčno brez pretiranja povedati, kako mislim jaz in neštivilo drugih ljudi o tej cerkvi. Ta cerkev dela, kakor da bi bila posebna posvetna država v državi, ki hoče vladati čez narode, pa vendar odgovorna biti pravi državi ter ki pusti za-se skrbeti državo. Mi vidimo da organizira politična društva, izdaja politične časopise, obdržuje strankarske shode, preplovi ljudstvo s fanatičnimi spisi ter ga hujska po potrebi k nasilstvu. Mi vidimo, kako hoče vse šole voditi, kakor prekolne vas znanstvena raziskavanja, ki se ne strinjajo z njo. Mi vidimo, kako se vmešava v vse mogoče prepise sveta, pa ne da bi apostolično pomirila, temveč samo da pridobi posvetne dobičke. Mi vidimo, kako se peča s zofistik, katero se da vse zanikati in vse potrditi. Mi čujemo, kako se v spovednici v družinske razmere vmešava in vest razburja. Mi opazujemo, da se gre njenim pristašem manj za notranjo vero nego za zunanjo. Mi čujemo njene pridige, v katerih se vedno le sama hvali, vse druge struje psuje in sovraštvo protidrugim širi. Semtertja taji te stvari in se dela za zasledovani, ki hoče le sveto vero braniti. Prepričan sem tudi, da veliko duhovnikov v srcu niso tem zadovoljenih. To je nekaj znakov te cerkve, ki mi je v dahi neprijetna.

Na drugi strani pa imamo drugo katoliško cerkev, ki jo najdemo vedidel na deželi v oddaljenih vaseh. Ta je takšna-le: Ona se ne briga veliko za tok sveta in pusti stvari, ki se tičejo politike in zmešavanja duše lepo v ozadiju. Ona podučuje v šolah vero z naglašanjem evangelija. Ona obdrži verni občini pobožno in enostavno božjo službo, daruje sakramente, obdrži pohlevo v spomin trpljenja in smrti Jesu Kristusa mašno darilo. Ona ne psuje v pridigah, govori manj o duhovnikih nego o Bogu in ljubezni. Strogo, natanko predčujejo pravne nauke, pridiguje kes in vdanje v božjo voljo in dviga duše iz posvetnega stremjenja. V roce vnmajajoči iskrenosti vžiga spoštovanje Marije in olajša trda srca človeška. Tudi ta cerkev prihaja med svet, ali samo da trošta, pomaga. Krasoto in lepoto te cerkve ne morem dosti prehvaliti. Jaz ne morem duhovnike, ki v tem zmišlu delujejo, dovolj prehvaliti. To je cerkev mojih predhodnikov, mojih otroških časov in moje mladosti. Noben pametni človek se proti tej cerkvi ne bode boril, medtem ko je prvo označena vsemu svetu v pohujšanje.

Novice.

O streljanju z možnarji prinaša „D. Wacht“ sledeči zanimivi članek: Streljanje z možnarji je zopet težko žrtv zahtevalo. Neki kočar, oče petih malih otrok (!), je ponesrečil pri streljanju v Radehmu; možnar se je prekalil sprožil in mu razbil roko. V sv. Marjeti pri Radeških Toplicah se je pred par tedni ednaki slučaj dogodil. Neki mali posestnik, oče štirih nedoletnih otrok (!) je dobil na isti način težke rane. Ta mož je

v celjski bolnici. Koliko takih žalostnih slučajev pa ostane neznanih. In vendar bi se moral vsak tak slučaj s potrebnim svarilom javnosti naznaniti, da se enkrat nezmiselno tega surovega streljanja izposna. Ta bedasta šega streljanja s možnarji je že toliko škode napravila, da se ne more ničesar omeniti, kar bi govorilo za to šego. Žalostno je, da se goji streljanje z možnarji ravno pri cerkvenih slavnostih. Pri eni cerkveni slavnosti se dostikrat na dan veselice in na predvečer do 100 strelav iz možnarja odda. Od kje pride denar? Nam je neki okraj znan, v katerem ljudje od hiše do hiše fehtarijo, da zamorejo kupiti par kilogramov smodnika in to v času, v katerem mora kmet vsak groš stiskati, da se zamore preživeti čez zimo. In potem: kako se strinja to s krščansko ljubeznijo do bližnjega, z varstvom človeškega življenja, z skrbjo za farane itd., ako so farani pri vsaki večji cerkveni slavnosti v nevarnosti, da postanejo pri streljanju pohabljeni? Kdo preživi, kdo skrbi za množico nedoletnih otrok, katerim je streljanje očeta oropalo? Tu je potrebno odločno nastopati. Deželni zbori imajo moč, da potom postavijo temu streljanju konec naredijo. Bilo bi gospodarsko pomembno dejanje, ako bi se to nezmiselno šego prepovedalo. V spodnjih deželah je cela vrsta okrajev, v katerih se najde tučate ljudi, ki so postali pohabljeni pri streljanju. Oni padejo občinam v skrb, ko bi zamogli dobre delavske moči biti. Naj bi se poslanci za to stvar zanimali!

Pametna beseda! Ljubljanski dnevnik „Slovenec“ je osrednjo glasilo slovenske duhovščine in slovenskih duhovniških strank. Ta list je tako rekoč komandant prvaškega klerikalizma, kar on piše, to pišejo za njim vsi drugi klerikalni listi in lističi in zakotne cunjice. No, dobro! V svoji 176. številki od 3. avgusta 1908 piše ta list (ki seveda vedno na „Štajerca“ svoj strup izliva) sledeči stavek! — „Javna tajnost je, da „Štajerca“ na odločilnem mestu smatrajo za proviencijski jelen list, ki naj bi čistil življenje duhovnov... Tako stoji torej stvar in — deloma ima „Slovenec“ prav! Mi smo res list, ki hoče čistiti življenje slabih, brezvestnih duhovnov. Mi še nikdar nismo napadali dobrih katoliških duhovnov. Ako so zdaj to naše načelo izpoznali tudi na „odločilnem mestu“, je prav in dobro. „Slovenec“, duhovniški list, pove torej sam, da smatrajo pri cerkvenih oblastih (kajti le te so „odločilne“) „Štajerca“ za potrebnega! Tako, tako!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kmetje, pozor! V soboto, 8. t. m., pada se posebna deputacija okrajnega zastopa ptujskega podvodstvom deželnega poslancag. Kokochinegg in okrajnega načelnika g. Jos. Ornig v c. k. namestništvo v Gradec, da pove tam še enkrat želje kmetov in zahteva nujno odpomoč po suši prizadetim posestnikom. V soboto se mora tedaj odločiti, kaj se zgodi! Pomoč mora priti! Kmetje, imejte še par dni potrpljenja.

Prvaške tajnosti v ptujskem okraju. V prvaškem taboru v Ptuj hudo poka. In tudi — smrdi že precej. Ploj-Jurtelova slavnoznana politika bode kmalu konkurz napovedala. Saj je znano, da vedo klerikalci o hofratu Ploju veliko in da le čakajo na trenutke, da mu zategnejo vrvice okoli vratu. In dr. Jurteli so dali klerikalci le še kratek čas za politično življenje; do okrajnih volitev. Potem bode dr. Jurtela izgnil iz površja. Tudi s prvaško posojilnico v Ptuj ni vse v redu. Mnogo članov je nezadovoljnih, kajti ljudje pravijo, da posojilnica preveč nakupuje in prelahkomiselno s tujim denarjem ravna. Zato se govori, da bodejo klerikalci kmalu neke v samostojno prvaško posojilnico v Ptuj ustavili. To bo fisto! Vbogi Jurtela, kaj prav temu? Ja, klerikalci ne zaprinesejo ničesar. Hajdini je znani kaplan Podplatnik, katere junaški čini so še iz sv. Urbana znani, ustanovil farško posojilnico, ki je že začela „poslovati.“ Nekateri Hajdinčanje so zelo razburjeni, ker so zainteresi pri ptujski posojilnici. Radevedni smo, koliko kalinov bode Podplatnik na svoje limanice vjel. Mislimo, da ne veliko, kajti